

'They killed me with kindness'

Vijf mei 1945. Soldaat Sam Shore van de Second Operation Section van het Canadese First Corps Signals krijgt de opdracht om te proberen of hij vanuit de telefooncentrale in Amsterdam via een gewone telefoonlijn verbinding kan krijgen met zijn militaire kwartier in Hilversum. De verbinding is nooit tot stand gebracht. 'Op de derde verdieping van het gebouw liep ik een zaal op,' vertelt de Canadees, 'en daar zaten tientallen telefonistes te werken. Zodra ze me zagen vlogen ze van hun stoel af. Ze omarmden, knuffelden en zoenden mij. Het bleek dat ik de eerste bevrijder was die het gebouw had betreden. Buiten was ik al bijna platgedrukt door de uitzinnig blij menigte. They killed me with kindness!'

Kranslegging

Op 4 mei van dit jaar is Sam Shore, samen met zijn echtgenote, aanwezig bij de kranslegging in het gebouw Spuistraat 175 in Amsterdam. Het echtpaar wordt begeleid door gastvrouw Sietske Witteveen, operator bij het OCA op de telexafdeling. Na de kranslegging, die wordt verricht door directeur Rob Kippers en Elly Nauman namens de Onderdeelcommissie, doet Sam zijn verhaal ten overstaan van een ademloos luisterend gehoor. Zijn onderdeel was in 1945 bij Hilversum gestationeerd. 'Regelmatig kwamen er kinderen naar het kampement en dan gaven we ze snoep en dat wat we kwijt konden.'

Oproep

Op één van die dagen is er een foto gemaakt van Sam en een maat, samen met twee kinderen die wel eens op bezoek kwamen. Sam vertrok naar Canada met de bewuste foto in z'n broekzak. De jaren gingen voorbij. Iets minder dan vijftig jaar later staat er een oproep in de krant wie de kinderen zijn die op deze foto staan. Een antwoord is gauw gevonden: één van de twee kinderen is

de moeder van Sietske Witteveen die Sam na vijftig jaar een warm welkom in Nederland bezorgt.

Toegejuicht

Bezetting en bevrijding lagen op 5 mei 1945 nog heel dicht bij elkaar, zo valt uit de woorden van Sam op te maken. 'Ik ging het gebouw binnen waarin nog een heleboel Duitsers gekwartierd waren.'

De situatie was, ondanks de officiële overgave van de Duitsers, vaak nog onduidelijk en chaotisch. Dat blijkt wel uit het feit dat op 7 mei nog een schietpartij plaatsvond op de Dam, waarbij 22 onschuldige burgers de dood vonden. Op 8 mei trokken de Canadese troepen uiteindelijk massaal Amsterdam binnen. Sam Shore was dus met recht een soort pionierbevrijder.

Wat Sam nooit zal vergeten, was de euforische blijheid van alle Nederlanders op die vijfde mei. Nadat hij op zaal bijna was doodgeknuffeld door de telefonistes, werd hij door de enthousiaste telefonistes op het balkon geduwd zodat iedereen de Canadese held kon zien. 'Ik ging op een klein balkon staan en wuifde met mijn baret. Een enorme mensenmassa riep mij toe en juichte: 'Hoera Canada! Hoera Canada!' vertelt Sam stralend. Vijftig jaar later staat deze held van toen er weer. Op datzelfde balkon. Opnieuw kijkend naar een enthousiaste menigte op de Dam. (Guido van den Berg)

Sam Shore tijdens de herdenkingsplechtigheid op 4 mei 1995